

विपत् संकटग्रस्त इलामको सडक पुनर्निर्माण गर्न आएन बजेट

भाषामा चिरञ्जीवी घिमिरे

१८ र १९ असोजमा आएको बाढीपहिरोले इलाममा मानवीयसँगै ठुलो भौतिक क्षति भएपछि संघीय सरकारले २३ असोजमा इलामलाई विपत् संकटग्रस्त जिल्ला घोषणा गर्‍यो । तर, संकटकाल घोषणा गरेको दुई महिना बित्दा पनि पुर्ननिर्माण तथा पुनर्स्थापनाको काम अघि बढाइएको छैन ।

क्षतिग्रस्त सडक पुर्ननिर्माणका लागि मात्र ६ अर्ब ९५ करोड लामे प्रारम्भिक मूल्यांकन गरेर सडक डिभिजन इलामले सडक विभागमार्फत बजेट माग गरेको थियो । तर, सरकारले बजेट नपठाउँदा पहिरोले क्षतिविक्षत भएका सडक तथा पुल पुर्ननिर्माण गर्न नसकिएको सडक डिभिजन कार्यालय इलामका प्रमुख पवन भट्टराईले जानकारी दिए ।

विभागअन्तर्गत मेची राजमार्ग, मेची करिडोर, फिक्कल-श्रीअन्तु सडक र मेची राजमार्गको वैकल्पिक सडक सिमल गोलाई-तिल्केनी सडक पर्छन् । पाँचथरमा मेची राजमार्ग र मध्यपहाडी राजमार्ग हेर्दै आएका डिभिजन प्रमुख भट्टराईले जानकारी दिए । प्राकृतिक विपत्पछि १३ दिन लगाएर मूल्यांकन गर्दा ६ अर्ब ९५ करोडको क्षति भएको प्रारम्भिक मूल्यांकन गरेर विभाग पठाएको उनले बताए । तर, विभागले भने अर्थ मन्त्रालयमा एक अर्ब ५० करोड क्षतिको विवरण मात्र पठाएको छ ।

अर्थ मन्त्रालयले ८ मंसिरमा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयलाई पत्र लेख्दै राष्ट्रिय विपत् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट सिफारिस भएका आयोजनामध्ये यसपटकको प्राकृतिक विपत्का कारण प्रभावित भएका आयोजना मात्र छ्न् भन्ने सुनिश्चितता गर्न आग्रह गरेको थियो । त्यस्तै, पत्रमा विपत्बाट प्रभावित भएका आयोजनाको चालू आर्थिक वर्षमा निर्माण सम्पन्न हुन सक्ने कामको लागत अनुमान गरेर मात्र बजेट आवश्यकता उल्लेख गर्न आग्रह गरेको थियो । यहीबमोजिम तत्काल आवश्यक र चालू आर्थिक वर्षमा काम हुन सक्ने गरी ७५ करोड रूपैयाँको

सिँचाइका २२ रुण ठेक्का तोडियो

काठमाडौँ - सम्भौता गरेर काम नगरी वर्षौंदेख अलपत्र पारी रुण बनाइएका सिँचाइतर्फका २२ वटा ठेक्का तोडिएको छ । ठेक्का तोडिएका आयोजनाको कुल रकम १४ अर्ब २३ करोड रहेको छ ।

बबई सिँचाइ आयोजनाका ६, सिँचाइ तथा जलस्रोत व्यवस्थापन आयोजना जनकपुरधाम धनुषाअन्तर्गतका १५ र सुनकोशी-मरिनको एक गरी २२ वटा रुण ठेक्का तोडिएको हो । भेरी बबईको एक करोड ७६ लाख, जनकपुरधाम कार्यालयअन्तर्गतका १३ करोड १७ लाखको ठेक्का तोडिएको छ ।

सरकारीस्तरबाट समेत सिपयुक्त श्रमिक कोरिया पठाउन मन्त्रालयको पहल

काठमाडौँ - म्यानपावरबाट कामदार पठाउन तयार गरेको 'गणतन्त्र कोरियामा सिपयुक्त श्रमिक पठाउनेसम्बन्धी कार्यविधि, ०८०' कार्यान्वयनमा ल्याएको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले सरकारीस्तरबाटै दक्ष युवालाई कोरिया पठाउन पनि पहल भइरहेको दाबी गरेको छ ।

मन्त्रालयका सचिव कृष्णहरि पुष्करले कोरियासँग सरकारीस्तरमै सम्भौता गरेर दक्ष जनशक्ति पठाउन पहल भइरहे पनि नतिजा नआइसकेको र यसबिचमा निजी क्षेत्रबाट पनि सिपयुक्त कामदार पठाउन कार्यविधि बनाएको बताए । 'अहिले अदक्ष र अर्धदक्ष कामदार सरकारीस्तरमै सम्भौता भएर रोजगारीका लागि कोरिया पठाइरहेका छौं । यस्तै प्रक्रियाबाट सिपयुक्त श्रमिक

पठाउन हामीले पहल गरिरहे पनि सार्थक हुन सकेको छैन,' उनले भने, 'यसबिचमा निजी क्षेत्रबाट पनि पठाउन

मिल्ने गरी कार्यविधि तयार भएको हो ।'

श्रम मन्त्रालयले ८ पुसबाट 'हेल्प टु हेल्प १० सेल' नामको श्रमिकमैत्री संयन्त्र लागू गर्न जनाएको छ । विदेश जाने श्रमिकलाई ठगीबाट जोगिन र तोकिएको रोजगारी पाउने सुनिश्चितता कायम गर्न सो संयन्त्रले सहयोग पुग्ने सचिव पुष्करले बताए । 'विदेश जानुअघि नै श्रमिकलाई आवश्यक जानकारी दिन एउटा संयन्त्र बनाएका छौं,' उनले भने । सो संयन्त्रमार्फत श्रम गन्तव्य, सम्बन्धित म्यानपावर, उमेर र तालिमको अवस्था, शुल्क लाम्ने हो वा होइन, कुल लागत, भुक्तानी प्रणाली, र सम्भावित ठगीबाट जोगाउन महत्त पुग्छ ।

बजेट रोक्काले विकासे मन्त्रालय प्रभावित पुँजीगत खर्चमा १७% गिरावट

मिलन विश्वकर्मा/ नयाँ पत्रिका

चालू आर्थिक वर्ष ०८२/८३ को पहिलो पाँच महिनामा पुँजीगत खर्चमा १७ प्रतिशतको गिरावट आएको छ । चालू आवमा पुँजीगततर्फ चार खर्ब सात अर्ब ८८ करोड ८० लाख बजेट छुट्याइएको छ । तर, मंसिर मसान्तसम्म ३३ अर्ब ८७ करोड ४३ लाख मात्रै खर्च भएको छ, यो लक्ष्यको ८.३० प्रतिशत हो । यो गत आवको यसै अवधिको लक्ष्य प्राप्तिभन्दा पनि कम हो । साथै, रकमका आधारमा पनि १७ प्रतिशतले कम हो । गत आव ०८१/८२ को मंसिर मसान्तसम्म लक्ष्यको ११.५८ प्रतिशत अर्थात् ४० अर्ब ८० करोड ६ लाख रूपैयाँ खर्च भएको महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको तथ्यांक छ । गत आवमा सरकारले तीन खर्ब ५२ अर्ब ३५ करोड ४० लाख रूपैयाँ पुँजीगत बजेट विनियोजन गरेको थियो जेन-जी आन्दोलन र त्यसपछि गठित अन्तरिम सरकारले गरेको बजेट रोक्काको असर पुँजीगत खर्चमा देखिएको हो । पुँजीगत बजेट धेरै खर्च गर्ने मन्त्रालय सहरी विकास र भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय हुन् ।

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका सचिव केशवकुमार शर्मांले जेन-जी आन्दोलन र बजेट रोक्काका कारण खर्च प्रभावित भएको बताए । 'आन्दोलनमा सडक विभाग र यातायात व्यवस्था विभाग जल्थो । त्यसले गर्दा पुँजीगत भुक्तानी पनि गर्न सकिएन । त्यसले गर्दा पनि खर्च कम देखियो,' उनले भने, 'यसैगरी, बजेट रोक्काले पनि पुँजीगत खर्च प्रभावित भयो ।'

त्यसका बाबजुत पनि भौतिकतर्फको पुँजीगत खर्च राम्रो भएको उनको भनाइ छ । 'पहिलो त्रैमासमा राष्ट्रिय पुँजीगत खर्च ४.५ प्रतिशत थियो । त्यसमा हाम्रो मन्त्रालयको भने ८.५ प्रतिशत पुँजीगत खर्च भएको थियो । गत आवको पहिलो त्रैमास भने ९.५ प्रतिशतभन्दा बढी खर्च भएको थियो । मंसिर मसान्तसम्मको तथ्यांक भने अध्ययन गरिसकेको छैन,' उनले भने, 'गत आवको तुलनामा घटे पनि यो परिस्थितिमा पनि पुँजीगत खर्च जति भएको छ, त्यो आफैँमा राम्रो हो । यो आवमा पनि गत आवकै हाराहारीमा पुँजीगत खर्च गर्ने गरी काम गरेका छौं ।'

गत आवमा भौतिक मन्त्रालयले ७५ प्रतिशत हाराहारीमा पुँजीगत खर्च गरेको थियो । चालू आवमा पनि सोही हाराहारीमा खर्च हुने उनको भनाइ छ । 'साना-साना आयोजनाको बजेट फुक्नुवा हुन थालेको छ । त्यो अवस्थामा अब पुँजीगत खर्च बढ्न सक्छ,' उनले भने, 'तर, चुनावमा कर्मचारी परिचालन गर्नुपर्ने अवस्था आयो भने पुँजीगत खर्च प्रभावित हुन सक्छ ।' थप बजेट फुक्नुवामा अर्थ मन्त्रालय सरकारमक देखिएका कारण आशावादी रहेको उनले बताए ।

चालू आवमा भौतिक पूर्वाधारलाई एक खर्ब ५२ अर्ब बजेट छ । त्यसमा सरकारले २० अर्ब रूपैयाँ हाराहारीमा बजेट रोक्का गरेको थियो । यद्यपि, केही बजेट फुक्नुवा भइसकेको सचिव

शर्मांले बताए । यस्तै, सहरी विकास मन्त्रालयका सचिव गोपाल सिम्लेलेले बजेट रोक्काकै कारण पुँजीगत खर्च प्रभावित भएको बताए । 'मुख्य कारण नै बजेट रोक्का हो । सहरी विकासको ठुलो रकम रोक्का गरिएको छ,' उनले भने, 'बजेट नै नभएपछि काम गर्न पाइएको छैन । काम नभएपछि पुँजीगत खर्च हुने भएन ।'

सहरी विकासलाई यो वर्ष एक खर्ब १८ अर्बभन्दा धेरै बजेट विनियोजन गरिएको थियो । त्यसमा ६१ अर्ब ७६ करोड ३१ रूपैयाँ बजेट रोक्का भएको छ । बजेट फुक्नुवा गर्न प्रयास भइरहेको उनले बताए ।

जेन-जी आन्दोलनपछि बनेको अन्तरिम सरकारले खर्चमा मितव्ययिता अपनाउने भन्दै ठुलो बजेट रोक्का गरेको छ । विशेष गरी साना र राजनीतिक पहुँचमा समावेश गरिएको परियोजनाको बजेट रोक्का तथा कटौती गरिएको छ । त्यसमा कतिपय अत्यावश्यक बजेट रोक्का हुँदा पनि काम प्रभावित भइरहेको बताइन्छ ।

चालू खर्चमा भने वृद्धि

समीक्षा अवधिमा चालू खर्चमा भने वृद्धि देखिएको छ । गत आवको सरकारले ११ खर्ब ४० अर्ब ६६ करोड ४५ लाख रूपैयाँ खर्च गर्न लक्ष्य लिएकोमा मंसिर मसान्तसम्म तीन खर्ब ६३ अर्ब ५५ करोड १४ लाख खर्च भएको थियो, जुन लक्ष्यको ३१.८७ प्रतिशत थियो । चालू आवमा सरकारले चालुतर्फ ११ खर्ब ८० अर्ब ९८ करोड बजेट ल्याएको थियो । त्यसमा मंसिर मसान्तसम्म तीन खर्ब ९८ अर्ब चार करोड ७२ लाख रूपैयाँ खर्च भएको छ, जुन लक्ष्यको ३३.७० प्रतिशत हो । गत आवको यसै अवधिको तुलनामा ९.४८ प्रतिशतले बढी हो ।

सरकारको कुल खर्च पाँच खर्ब ६४ अर्ब

एक खर्ब ५१ अर्ब ७६ करोड ५७ लाख वितीय व्यवस्थापनसहित समीक्षा अवधिमा सरकारको कुल खर्च पाँच खर्ब ६४ अर्ब ४६ करोड १२ लाख रूपैयाँ देखिएको छ । जुन लक्ष्यको २८.७४ प्रतिशत हो । यो वर्ष १९ खर्ब ६४ अर्ब ११ करोड खर्च गर्ने सरकारको लक्ष्य छ । गत आवको पाँच महिनामा सरकारले पाँच खर्ब ५६ अर्ब ११ करोड ७७ लाख रूपैयाँ खर्च गरेको थियो ।

राजस्व संकलनमा ०.९९ प्रतिशतको मात्रै वृद्धि

चालू आर्थिक वर्ष ०८२/८३ को पहिलो पाँच महिनामा सरकारले लक्ष्यको ७८.७४ प्रतिशत राजस्व संकलन गरेको छ । अर्थ मन्त्रालयले तयार गरेको मंसिर मसान्तसम्मको तथ्यांकले यस्तो देखाएको हो । यसमा अनुदान समावेश गरिएको छैन ।

समीक्षा अवधिमा सरकारले पाँच खर्ब २० अर्ब ४३ करोड ६५ लाख रूपैयाँ राजस्व उठाउने लक्ष्य लिएको थियो । त्यसमा मंसिर मसान्तसम्म चार खर्ब नौ अर्ब ७८ करोड १६ लाख रूपैयाँ राजस्व उठेको छ । यो वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा

२७.६९ प्रतिशत हो । यो वर्ष सरकारले १४ खर्ब ८० अर्ब राजस्व उठाउने लक्ष्य लिएको छ ।

यो गत आवको यसै अवधिको तुलनामा ०.९९ प्रतिशतले बढी हो । गत आवको यसै अवधिमा सरकारले चार खर्ब पाँच अर्ब ७७ करोड ३१ लाख रूपैयाँ राजस्व उठेको छ । अन्तःशुल्कमार्फत ७६ अर्ब ६ करोड २१ लाख रूपैयाँ राजस्व उठेको छ । यसैगरी, आयकरबाट ७४ अर्ब २६ करोड ७० लाख रूपैयाँ राजस्व प्राप्त भएकोो देखिन्छ ।

समीक्षा अवधिमा भन्सार महसुल ९४ अर्ब पाँच करोड ८७ लाख रूपैयाँ संकलन भएको छ । मूल्या अभिवृद्धि कर (भ्याट)मार्फत एक खर्ब ३५ अर्ब ४२ करोड ५१ लाख रूपैयाँ राजस्व उठेको छ । अन्तःशुल्कमार्फत ७६ अर्ब ६ करोड २१ लाख रूपैयाँ राजस्व उठेको छ । यसैगरी, आयकरबाट ७४ अर्ब २६ करोड ७० लाख रूपैयाँ राजस्व प्राप्त भएकोो देखिन्छ ।

अनुदानसहित चार खर्ब १४ अर्ब आम्दानी

समीक्षा अवधिमा सरकारले अनुदानसहित चार खर्ब १४ अर्ब ९० करोड २० लाख रूपैयाँ आम्दानी गरेको छ । समीक्षा अवधिमा सरकारले पाँच अर्ब १२ करोड १० लाख रूपैयाँ अनुदान प्राप्त गरेको छ । यस सरकारले लिएको ऋणको तथ्यांक भने समावेश गरेका छैनन् । आम्दानीबाट नपुगेको दायित्व (खर्च) सरकारले ऋणमार्फत व्यवस्थापन गर्दै आएको छ ।

 बोटलर्स नेपाल (तराई) लिमिटेडका शेयरधनी महानुभावहरुलाई ३५औं वार्षिक साधारण सभाको सूचना	
मिति २०८२ साल मंसिर १० गते (तदनुसार नोभेम्बर २६, २०२५), बुधवार वसेको सञ्चालक समितिको बैठकको निर्णय अनुसार यस कम्पनीको ३९औं वार्षिक साधारण सभा निम्न लिखित मिति, स्थान तथा समयमा तपसिलका विषयहरु उपर छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएको हुँदा सम्बन्धित सबै शेयरधनी महानुभावहरुलाई जानकारी तथा उपस्थितिका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।	
मिति, समय र स्थान - मिति : २०८२ साल पुष २३ गते (तदनुसार जनवरी ०७, २०२६) - समय : दिउँसो ११:३० बजे । - स्थान : होटल याक एण्ड यति, दरबारमार्ग, काठमाण्डौ ।	
छलफलका विषय सूची १. सामान्य प्रस्ताव क) आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को संचालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने । २. विशेष प्रस्ताव क) सम्पत्ति २०८२ असार ३२ गते सम्मको बासलात, आय विवरण, नाफा नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरण सहितको लेखापरीक्षण भएको वितीय विवरण र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन स्वीकृत गर्ने । ख) कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १११ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को लेखापरीक्षण गर्नको लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक स्वीकृत गर्ने । (<i>श्री पि.के.एफ.टि.आर. उपाध्या एण्ड कम्पनी (फर्म रजिष्ट्रेयन नं. ०६) (सुमित्रा रिजाल, पार्टनर) लाई आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को लेखापरीक्षण गर्न रु.६८३,०००/- (अधरुपी रु छ लाख चियासी हजार मात्र) पारिश्रमिक सहित लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने प्रस्ताव गरिएको) ।</i> ३. विविध । दृष्टव्य: ३९औं वार्षिक साधारण सभालाई ध्यानमा राखी मिति २०८२।०१।११ गते कम्पनीको शेयर दाखिल खारेज दर्ता बन्द रहने जानकारी समेत यसै सूचनाद्वारा शेयरधनी महानुभावहरुमा सूचित गरिन्छ । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा मिति २०८२।०९।१० गते सम्म कारोबार भई म्यादभित्र यस कम्पनीको शेयर रजिष्ट्रार नविल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ लिमिटेडमा प्राप्त हुने शेयरधनीहरुलाई साधारण सभामा सहभागी गराइनेछ ।	
साधारण सभा सम्बन्धी सामान्य जानकारी १. कम्पनीको वार्षिक प्रतिवेदन, प्रतिनिधि (प्रोक्सी) फारम तथा वार्षिक साधारण सभासंग सम्बन्धित अन्य कागजातहरु कम्पनीको अभिलेखमा रहेको शेयरधनी महानुभावहरुको ठेगानामा हलाकबाट छुट्टै प्रेषित गरिनेछ । कुनै कारणवश कुनै शेयरधनी महानुभावले वार्षिक प्रतिवेदन प्राप्त नगरेको खण्डमा कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय, बालाजु औद्योगिक क्षेत्र, बालाजु, काठमाडौँमा सम्पर्क गर्न सन्नुहुनेछ वा उक्त वार्षिक प्रतिवेदन कम्पनीको वेबसाईट www.bnl.com.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ । साथै वार्षिक प्रतिवेदन यस सूचनामा उल्लिखित QR Code स्थान गरी सजिलै अवलोकन गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ । तपाईंलाई वार्षिक प्रतिवेदन खोल्न र पढ्नको लागि PDF Reader Application आवश्यक हुनेछ । २. सभामा भाग लिन चाहने महानुभावहरुले प्रवेश पत्र वा शेयर प्रमाणपत्र/BOID (हितग्राही प्रमाण खाता नम्बर) अनिवार्य रुपले लिई आउनु हुन अनुरोध गरिन्छ । कुनै शेयरधनी माहानुभावहरुले कुनै कारणवश सो सूचना नपाउनु भएमा यसैलाई सूचना सह मानी आफ्नै कुरै एक परिचयपत्र र शेयरको सक्कल प्रमाण पत्र साथमा लिई सभामा भाग लिन आउनु हुन अनुरोध गरिएको छ । ३. सभामा कुनै प्रश्न/सल्लाह/सुझाव राख्न चाहनुहुने शेयरधनी महानुभावले सभा सुरु हुनु भन्दा कम्तीमा ४८ घण्टा अगावै investorrelations@coca-cola.com.np मा इमेलमा अनुरोध गर्नु पर्नेछ । ४. कुनै अर्को शेयरधनीको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) को रुपमा भाग लिन र मतदान गर्न चाहने शेयरधनीले सभा हुनु भन्दा कम्तीमा ४८ घण्टा अगावै प्रोक्सी फारम इमेल मार्फत sumesh.pandey@nabilinvest.com.np वा नविल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ लिमिटेड, नारायणचौर, नक्साल (कम्पनीको शेयर रजिष्ट्रार) मा पेश गर्नु पर्नेछ । ५. सभामा उपस्थित हुनको लागि कुनै एक शेयरधनीको तर्फबाट एक भन्दा बढी व्यक्तिहरुको नाममा प्रोक्सी नियुक्त भएमा सबैभन्दा पछिल्लो मितिमा नियुक्त गरिएको प्रोक्सीले सभामा उपस्थित हुन र मतदान गर्न पाउने छ । कुनै शेयरधनीले एकै मितिमा एक भन्दा बढी प्रोक्सी नियुक्त गरेमा सबै भन्दा पहिले प्रोक्सी कम्पनीको कार्यालयमा दर्ता गर्ने व्यक्तिले सभामा उपस्थित हुन र मतदान गर्न पाउने छ । ६. नाबालक तथा मानसिक सन्तुलन ठीक नभएका शेयरधनीको तर्फबाट कम्पनीको शेयर लगत किताबमा संरक्षकको रुपमा दर्ता भएको व्यक्तिले सभामा भाग लिन र मतदान गर्न वा प्रोक्सी नियुक्त गर्न सक्नेछ । ७. संयुक्त रुपमा धारण गरेको शेयरको हकमा शेयर लगत किताबमा पहिले नाम उल्लेख भएको व्यक्ति वा सर्वसम्मतिबाट प्रतिनिधि नियुक्त भएको एक व्यक्तिले मात्र सभामा भाग लिन वा मतदान गर्न पाउने छ । ८. अन्य कुनै जानकारीको लागि कृपया कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय बालाजु, काठमाडौँमा अथवा फोन नं. ४३५२२९४ वा ४३५२२९८८ ext. २१६ र २१७ वा हाम्रो शेयर रजिष्ट्रार कार्यालय, नविल इन्भेष्टमेन्ट बैकिङ लिमिटेड, नारायण चौर नक्साल, फोन नं. ४४११९०४ ext. ११७ वा १५२ मा सम्पर्क गर्नु होला ।	संचालक समितिको निर्णयानुसार विश्वप्रकाश पौडेल कम्पनी सचिव